

den Gang nedsat et Udvalg, som forhandlede med den daværende Landbrugsminister, Ole Hansen. Efter Udvalgets Opfordring udtalte Landbrugsministeren, at hvis Opgaven kunde løses med 5 Mill. Kr., og det kun drejede sig om at bibeholde dette Beløb, og der dermed kunde gives Adgang for andre til at komme med, vilde han gaa med til at bibeholde dette Beløb. Udvalget rettede saa en Opfordring til Ministeren om at søge en Forbindelse tilvejebragt mellem Andelsforetagenderne her i Landet, navnlig Andelsmejerierne, for at se, om der kunde træffes en Ordning, hvorved man dels med Tilskud fra Mejerierne og andre Andelsforetagender, dels med disse 5 Mill. Kr. kunde løse Spørgsmaalet. Det førte imidlertid ikke til noget Resultat, og det blev da vedtaget, at Pengene skulde tilbagebetales med $\frac{2}{10}$ i 1908 og derefter med $\frac{1}{10}$ aarlig, saaledes at alt var tilbagebetalt i 1916. Naar vi altsaa naar Juni Termin 1916, falder sidste Afdrag, saa er samtlige de af Staten udlaante Penge tilbagebetalte.

Der skulde efter Loven af 1898 opspares en Reservefond, og denne maatte ikke deles mellem Medlemmerne, hvis Foreningerne ophørte at eksistere, men det skulde gaa til visse landøkonomiske Ojemed. Nu er der rundt omkring fra Landet baade til mig og, som jeg ser af Motiverne til Lovforslaget, ogsaa til Landbrugsministeriet indløbet Skrivelse fra forskellige Forskudsforeninger med Forespørgsel om, hvorvidt de maatte have Lov til at fortsætte deres Virksomhed ved Hjælp af Midler, som de selv skaffede til Veje, men dog bibeholde de Begunstigelser, som de hidtil har haft fra Statens Side, nemlig Stempelfrihed for Gældsbeviser og Ret til ved Udpantning at inddrive deres Tilgodehavende, samt om de maatte faa Lov til at raade over den opsparede Reservefond og bruge den til Udlaan. Jeg har i Løbet af Vinteren talt med Landbrugsministeren om dette Spørgsmaal og sagt, at jeg mente, at for at dette kunde finde Sted, maatte der gives en Lov om det. Og Landbrugsministeren har imødekommet mit Ønske om at fremsætte et saadant Lovforslag, hvad jeg ved Begyndelsen af mit Foredrag bragte ham min Tak for. I dette Lovforslag har Ministeren imødekommet de Ønsker, som er fremsatte fra de forskellige Foreninger og ogsaa fra min Side. Lovforslaget gaar nemlig ganske kort ud paa, at Foreningerne kan faa Lov til at blive ved at

nyde de Begunstigelser, de har haft hidtil, nemlig Lov til at udstede Gældsbeviser paa ustemplet Papir, Lov til at inddrive deres Tilgodehavende ved Udpantning, og de faar Lov at benytte Reservefonden til Udlaan.

Jeg ønsker at stille et Spørgsmaal til den højtærede Landbrugsminister. Jeg tror ikke, jeg tager fejl, men jeg ønsker dog at høre Ministerens Udtalelse derom. Det hedder nemlig i Lovforslagets § 1: „Landbrugsministeren bemyndiges til at tilstaa landøkonomiske Forskudsforeninger — hvorved i denne Lov forstaaes Foreninger af Landbrugere, der har til Formaal at yde deres Medlemmer Driftslaan — følgende Begunstigelser“, og saa kommer Begunstigelserne. Jeg forstaaer dette saaledes, at det ikke alene er de nu eksisterende Foreninger, der kan faa disse Begunstigelser, men ogsaa nyoprettede, der drives efter de i Loven givne Forskrifter. Naturligvis kan Bestemmelsen om Reservefonden ikke komme til Anvendelse overfor dem, da de jo ingen har. Men jeg forstaaer Bestemmelsen saaledes, at ogsaa de nyoprettede Foreninger vil kunne udstede Gældsbeviser paa ustemplet Papir og inddrive deres Fordringer ved Udpantning. Jeg ønsker dog at faa en Udtalelse af den højtærede Minister derom.

I § 2 d. er der foretaget en Forandring, som jeg ikke finder at der er nogen Grund til. Der staar nemlig der — med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg oplæse et Par Linier —: „at Foreningen ikke yder Laan til større Beløb end 1,500 Kr. eller med længere Løbetid end 1 Aar, og at der ikke tilstaaes noget Medlem nyt Laan inden Forløbet af 3 Maaneder efter det ældre Laans Tilbagebetaling“. Fristen er her sat til 3 Maaneder, medens den nugældende Lov kun har en Frist paa en Maaned. Jeg ved ikke, om det er sket af Vanvare, men det forekommer mig i alt Fald, at der ikke er nogen Grund til at forlænge Tidsfristen og saaledes skærpe Betingelserne. Jeg forbeholder mig derfor til anden Behandling at stille et Ændringsforslag, som jeg haaber den højtærede Landbrugsminister kan tiltræde.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling. Lovforslaget er saa enkelt og ligetil, at der ikke er nogen Grund til Udvalgsbehandling, og der behøves heller ikke noget Udvalg af Hensyn til den Ændring, jeg mener at maatte foreslaa.